

Київський національний лінгвістичний університет

Кафедра психології, педагогіки і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Туристичне обслуговування
Форма здобуття освіти	денна
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Семестр	II
Обсяг дисципліни	кредити – 3 загальний обсяг годин – 90 аудиторна робота – 44 год., у т. ч.: <ul style="list-style-type: none">- лекції – 20 год.,- семінарські заняття – 24 год., самостійна робота – 46 год.
Форма контролю	іспит
Пререквізити	загальні знання з біології та суспільних наук. Здобувачі вищої освіти мають вміти оперувати понятійно-категоріальним апаратом, виділяти релевантну інформацію, робити висновки; володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.
Постреквізити	знання, отримані у процесі вивчення дисципліни «Психологія», можуть бути використані під час вивчення базових туризмознавчих дисциплін, зокрема таких, як: «Організація туристичних подорожей», «Організація екскурсійної діяльності», «Спеціалізований туризм», «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства» та ін.
Викладач	КУЧЕРОВСЬКА Наталія Олександрівна, кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація	e-mail: nataliia.kucherovska@knlu.edu.ua
Дні занять	згідно розкладу занять
Консультації	згідно графіку консультацій

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Психологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 Туризм складається з одного модуля. Зміст модуля розкривається в трьох змістовних модулях: «Психологія людини» (психічні процеси і стани; психічний склад особистості), «Психологічні основи туристичної діяльності» (психологічна антропологія туризму; соціальні установки в галузі туризму; соціально-психологічні характеристики туриста), «Психологія взаємодії в сфері туризму» (міжособистісна взаємодія в спілкуванні; комунікативна культура фахівця; управління конфліктами в професійній діяльності).

ЦІЛІ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна «Психологія» є обов'язковим компонентом (ОК 10) освітньої програми «Туристичне обслуговування». З огляду на соціономічний характер діяльності фахівців сфери туризму, психологічна компетентність є невід'ємною складовою їх професійної підготовки.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія» є набуття здобувачами вищої освіти системи базових знань про психологію людини, зокрема в ситуації використання туристичних послуг, та набуття базових умінь та навичок необхідних для ефективної діяльності в галузі туристичного бізнесу (ведення конструктивного діалогу, попередження та конструктивне вирішення конфліктних ситуацій тощо).

Предметом вивчення є теоретичні основи психології та їх практичне застосування у сфері туристичної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування професійно важливих інтегральних, загальних і фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність - здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність до критичного мислення,

аналізу і синтезу; вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми; навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем; здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення дисципліни «Психологія» здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекційні та семінарські заняття, вчасно виконувати всі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Відпрацювання занять, пропущених через поважні причини, відбувається під час консультацій. У разі здачі завдань (практичні роботи, індивідуальні завдання) після встановленого строку, кількість балів за їх виконання зменшується (з мах 5 б. ставиться лише 4).

Під час виконання завдань здобувачі повинні обов'язково дотримуватися принципів академічної доброчесності, а саме: самостійно виконувати всі види завдань та форми контролю; посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про використані методики досліджень і джерела інформації, результати власної навчальної діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПСИХОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

Тема 1. Людина як предмет пізнання в психології

- Предмет, задачі і методи психології як науки.
- Ідея цілісності та системний підхід у вивченні людини.
- Людина і культура. Процес культурації.

Тема 2. Психічні процеси і стани

- Психічні пізнавальні процеси (відчуття, сприймання, увага, пам'ять, мислення, мовлення, уява, воля).
- Психічні стани людини. Змінені стани свідомості.

Тема 3. Психічний склад особистості

- Психічні властивості людини (темперамент, характер, здібності).
- Особистість як психосоціальна якість людини.
- Соціальна психологія особистості: я-концепція і соціальні ролі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Психологічна антропологія туризму

- Туризм як антропологічна практика «Іншого».
- Туризм як практика реструктуризації внутрішнього досвіду людини.
- Культурні відмінності та ідентичність мандрівника.

Тема 2. Соціальні установки в галузі туризму

- Соціальні цінності і соціальна установка.
- Соціальна мотивація і соціальні установки особистості.
- Система потреб і мотивів сучасного туриста.
- Гендерні аспекти соціальних установок особистості в сфері туризму.

Тема 3. Соціально-психологічні характеристики туриста

- Індивідуальні особливості відношення до відпочинку.
- Психолого-поведінкові особливості сучасного споживача туристичних послуг.
- Підходи до створення психологічного портрету споживача туристичних послуг.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПСИХОЛОГІЯ ВЗАЄМОДІЇ В СФЕРІ ТУРИЗМУ

Тема 1. Міжособистісна взаємодія і спілкування

- Функції спілкування.
- Взаємний вплив в процесі міжособистісного спілкування.
- Пізнання в процесі міжособистісного спілкування.
- Типові труднощі та техніка міжособистісного спілкування.

Тема 2. Комунікативна культура фахівця

- Професійно-комунікативна культура: когнітивний, операціонально-діяльнісний та особистісний рівні.
- Моральні вимоги комунікативної культури.
- Вербальні та невербальні засоби комунікації.

Тема 3. Управління конфліктами в професійній діяльності

- Конфліктна компетентність в контексті міжособистісного спілкування.
- Типи міжособистісних конфліктів та способи їх вирішення.
- Механізми управління конфліктами в організації.

ВИДИ ЗАНЯТЬ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Передбачені лекційні та семінарські заняття, виконання самостійної роботи та її захист. Форма підсумкового контролю – іспит.

Під час навчання використовуються пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький діалогово-комунікаційний методи та метод проблемного викладу матеріалу. Семінарські заняття передбачають усне опитування, виконання письмових практичних завдань, захист індивідуальних завдань. Самостійна робота включає у себе вивчення теоретичних питань, що стосуються тем лекційних занять за рекомендованою літературою, виконання індивідуальних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. Однією з умов виконання індивідуальних завдань є дотримання принципів академічної доброчесності.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	1.Аудиторна та самостійна робота	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
		3. Іспит	30
		Разом	100

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання, передбачені темою семінару.	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.
		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, не аргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2.	Доповнення, відповіді на проблемні питання,	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.

	виконання практичних завдань тощо.	4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не узагальнення, власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.
3.	Експрес-контроль (робота на занятті протягом 10-15 хв.: поточна письмова контрольна робота (тест), вибіркоче опитування, написання есе та ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.
		3	Поверхнева з порушенням логіки, не аргументована.
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.	«задовільно»
Виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне значення усіх поточних оцінок за ці види робіт з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Таким чином, **максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру становить 50.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Питання репродуктивного рівня (має 4 б.)	4	відповідь логічна та послідовна, повністю розкриває зміст питання;
	3	відповідь повна, проте є незначні недоліки та помилки;
	1-2	відповідь неповна, поверхнева, містить багато помилок та неточностей;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання алгоритмічного рівня (має 6 б.)	5 – 6	відповідь повна, логічна, послідовна. Здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання;
	3 – 4	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна;
	1 – 2	відповідь неповна, поверхнева, із суттєвими помилками та неточностями;
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання.
Питання творчого рівня (має 10 б.)	8 – 10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та термінологією, аргументовано доводить власну точку зору;
	5 – 7	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	3 – 4	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 2	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за модульну контрольну роботу.

Здобувачам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 63 – 70, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «відмінно», за шкалою ЄКТС – А. Підсумковий рейтинговий бал виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала здобувача 30 балів.

Іспит відбувається в усній формі.

Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь здобувача на іспиті за 4-бальною шкалою. Отримана оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «відмінно» – 30 балів;
- «добре» – 23 бали;
- «задовільно» – 18 балів;
- «незадовільно» – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача на іспиті

повна і правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білета, здобувач демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних питань курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни.	«відмінно»
в цілому правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими неточностями та недоліками.	«добре»
поверхнева відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач припускається помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення.	«задовільно»
відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання внаслідок незнання програмного матеріалу.	«незадовільно»

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Якщо здобувач на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то йому виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова література

1. Руденко А.М. Психология социально-культурного сервиса и туризма /А.М. Руденко. — Изд. 2-е, испр. и доп.— Ростов н./Д : Феникс, 2007. — 313 с. https://pnu.edu.ru/media/filer_public/2012/11/19/posobie.pdf
2. Психологія туризму. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Уклад. О. П. Крупський та ін. – Дніпропетровськ. – 2015. – 194 с. <https://philpapers.org/archive/KRU-3.pdf>
3. Лукашевич М.П. Психология туризма: концептуальное определение: Моногр. / М.П. Лукашевич. – К.: КУТЕП, 2004. – 228 с.
4. Линчевский Э.Э. Типология и психология туризма: уч. пос. / Э.Э. Линчевский, Ю.Н. Федотов. – М.: Сов. спорт, 2008. – 272 с.
5. Професійно-комунікативна компетентність (в туризмі) : підручник / І. М. Писаревський, С. А. Александрова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 175 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/141489398.pdf>
6. Руденко А.М. Р 83 Психология социально-культурного сервиса и туризма /А.М. Руденко. – Изд. 2-е, испр. и доп.— Ростов н./Д : Феникс, 2007. – 313 с. https://pnu.edu.ru/media/filer_public/2012/11/19/posobie.pdf
7. Туризм: от социальной теории к практике управления: учебник/ Н.Е.Покровский, Т.И.Черняева. – М.: Университетская книга; Логос. – 2008. – 424 с. <https://inlnk.ru/polV2>

Додаткова література

- URL: <http://e-koncept.ru/2021/212009.htm>
1. Агамирова Е.В., Агамирова Е. В. Создание искусственной мотивации для формирования клиентских потоков в туристские регионы // Вестник ассоциации вузов туризма и сервиса. 2015. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sozдание-iskusstvennoy-motivatsii-dlya-formirovaniya-klientskih-potokov-v-turistskie-regiony>
 2. Александрова А. Ю. Впечатления туриста как результат взаимодействия с инокультурной средой // Сервис в России и за рубежом. 2019. №3 (85). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/vpechatleniya-turista-kak-rezultat-vzaimodeystviya-s-inokulturnoy-sredoy>
 3. Александрова М. А. Туризм как элемент сферы социального благополучия // Векторы благополучия: экономика и социум. 2019. №4 (35). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turizm-kak-element-sfery-sotsialnogo-blagopoluchiya>

4. Аршинова В. В. и др. Тревел-психотерапия или психотерапевтический туризм // Сервис в России и за рубежом. 2018. №3 (81). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/trevel-psihoterapiya-ili-psihoterapevticheskiy-turizm>
5. Афанасьев О. Е., Афанасьева А.В. Туристские легенды как составляющая экономики впечатлений и процесса формирования опыта путешествий // Современные проблемы сервиса и туризма. 2019. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskie-legendy-kak-sostavlyayuschaya-ekonomiki-vpechatleniy-i-protsessa-formirovaniya-opyta-puteshestviy>
6. Буряк Л. Г., Мещанкин А. В. Психологические основы туристской деятельности в структуре разноплановой деятельности взрослого человека // Сервис+. 2012. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/psihologicheskie-osnovy-turistskoy-deyatelnosti-v-strukture-raznoplanovoy-deyatelnosti-vzroslogo-cheloveka>
7. Воронкова Л. П. Глобализация туризма в антропологическом аспекте // Вестник Московского университета. Серия 27. Глобалистика и геополитика. 2015. №1-2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/globalizatsiya-turizma-v-antropologicheskom-aspekte>
8. Гурьева Е. В. Социальный статус и его влияние на потребительское поведение актора на рынке туристских услуг // Logos et Praxis. 2017. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sotsialnyy-status-i-ego-vliyanie-na-potrebitelskoe-povedenie-aktora-na-rynke-turistskih-uslug>
9. Екинцев В. И., Черданцева А. В. Туристическая деятельность как проявление саморазвития человека // Психология в экономике и управлении. 2011. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turisticheskaya-deyatelnost-kak-proyavlenie-samorazvitiya-cheloveka>
10. Жукова М.А. Управление мотивацией потребителя туристских услуг // Вестник ГУУ. 2019. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-motivatsiey-potrebitelya-turistskih-uslug>
11. Зарипова Л. З., Жданова С. Ю. Познание индивидуальности малознакомого человека у лиц социономических и несоциономических профессий // Вестник Костромского государственного университета. Серия: Педагогика. Психология. Социокинетика. 2011. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/poznanie-individualnosti-maloznakomogo-cheloveka-u-lits-sotsionomicheskikh-i-nesotsionomicheskikh-professiy>
12. Зарічанський О. А., Кляп М.І. Формування конфліктологічної культури в майбутніх фахівців сфери туризму / О.А.Зарічанський, М.І.Кляп // Науково-інформаційний вісник. Економіка. –2012.- Вип. 6.
13. Катунова В. В. Гендерные аспекты социальных установок в области туризма // Вестник Костромского государственного университета.

- Серия: Педагогика. Психология. Социокинетика. 2011. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/gendernye-aspekty-sotsialnyh-ustanovok-v-oblasti-turizma>
14. Кормягина Н. Н. Анализ и моделирование потребительского и коммуникативного поведения молодежи в сфере туризма // Вестник евразийской науки. 2015. №1 (26). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-i-modelirovanie-potrebitelskogo-i-kommunikativnogo-povedeniya-molodezhi-v-sfere-turizma>
 15. Луганская Е. В. Основные мотивационные аспекты туристической деятельности // Вестник КПУ МВД России. 2011. №2 (12). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osnovnye-motivatsionnye-aspekty-turisticheskoy-deyatelnosti>
 16. Минина О. Ю. Философско-культурологическое осмысление туризма // Ярославский педагогический вестник. 2016. №3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/filosofsko-kulturologicheskoe-osmyslenie-turizma>
 17. Наумова И. В., Савельев И. И. Овертуризм: сущность и пути решения проблемы // Современные проблемы сервиса и туризма. 2019. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/overturizm-suschnost-i-puti-resheniya-problemy>
 18. Новиков А. Л., Новикова И. А. Этнические стереотипы в контексте межкультурной коммуникации: психологические и семантические аспекты // Вестник РУДН. Серия: Теория языка. Семиотика. Семантика. 2019. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/etnicheskie-stereotipy-v-kontekste-mezhkulturnoy-kommunikatsii-psihologicheskie-i-semanticheskie-aspekty>
 19. Пайгунова Ю. В., Лопухова О. Г. Психологический туризм как фактор восстановления личностной идентичности и способ разрешения внутренних конфликтов // Russian Journal of Education and Psychology. 2018. №8. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/psihologicheskij-turizm-kak-faktor-vostranovleniya-lichnostnoy-identichnosti-i-sposob-razresheniya-vnutrennih-konfliktov>
 20. Петровская Л.А. К вопросу о природе конфликтной компетентности / Петровская Л.А. Общение - компетентность - тренинг: Избранные труды. М.: Смысл, 2007. С.126- 132.
 21. Прасковьян А. А., Кожурова О. А. Личностные особенности потребителей туристических услуг // Вестник Самарской гуманитарной академии. Серия: Психология. 2008. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/lichnostnye-osobennosti-potrebiteley-turisticheskikh-uslug>
 22. Психодиагностика в социально-культурном сервисе и туризме: учебное пособие для среднего профессионального образования // Д.М. Рамендик, О.В.Одинцова. – М.: Изд-во Юрайт, 2019. – 212 с. <http://surl.li/aeuez>
 23. Психология общения. Компетентность в общении как ресурс

- психического здоровья: учеб.-метод. пособие [Электронный ресурс] / сост. Т.В. Скутина. – Электрон. дан. – Красноярск: Сиб. федер. ун-т, 2012. URL: http://ipps.sfu-kras.ru/sites/ipps.institute.sfu-kras.ru/files/publications/psiholog_obshch.pdf
24. Пятилетова Л. В. Психологическая антропология туризма: массовый туризм в свете альтернативных антропологических практик // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2021. – № 07
25. Пятилетова Л.В. Реализация компетентностного подхода в профессиональной подготовке специалиста в сфере туризма: образовательная траектория преподавания учебной дисциплины «Человек и его потребности» // Современное образование. – 2020. – №2. – С. 1-11. URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=33211
26. Пятилетова Л.В. Психологическая антропология туризма: массовый туризм в свете альтернативных антропологических практик // Концепт. 2021. №7. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/psihologicheskaya-antropologiya-turizma-massovyy-turizm-v-svete-alternativnyh-antropologicheskikh-praktik>
27. Рубцова Н. В. Общение в социальных сетях как фактор воздействия на удовлетворенность потребителей туристских услуг // АНИ: педагогика и психология. 2021. №1 (34). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/obschenie-v-sotsialnyh-setyah-kak-faktor-vozdeystviya-na-udovletvorennost-potrebiteley-turistskih-uslug>
28. Рябиков В.В. Сепарация от материка: опыт арктического путешествия // Консультативная психология и психотерапия. 2008. Том 16. № 1. URL: <https://psyjournals.ru/mpj/2008/n1/Ryabikov.shtml>
29. Сасковец М. С. Путь испытаний: феномен добровольного участия в стрессогенных ситуациях на примере автостопщиков // Наука-2020. 2020. №6 (42). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/put-ispytaniy-fenomen-dobrovolnogo-uchastiya-v-stressogennyh-situatsiyah-na-primere-avtostopschikov>
30. Смирнов І.Г. Психологія туризму та психологія комерції / І.Г. Смирнов // Географія та туризм. - 2012. - Вип. 19. - С. 3-11 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2012_19_3
31. Фельде В. Г. Модели встречи «Своего» и «Чужого» // Вестн. Том. гос. ун-та. 2013. №372. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/modeli-vstrechi-svoego-i-chuzhogo>
32. Черданцева А. В. Психология путешественника. Изучение личностных характеристик // Вестн. Том. гос. ун-та. 2010. №333. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/psihologiya-puteshestvennika-izuchenie-lichnostnyh-harakteristik>
33. Черданцева А. В. Транскommунікативний потенціал і особисті особливості путешественника // СПЖ. 2010. №36. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/transkommunikativnyi-potentsial-i-lichnostnye-osobennosti-puteshestvennika>

Інформаційні ресурси

http://cyberleninka.ru/article/c/psihologiya	наукова електронна бібліотека, побудована на парадигмі відкритої науки (Open Science)
http://psyjournals.ru/	Портал психологических изданий
http://www.psystudy.com/	Мультидисциплінарний науковий психологічний журнал "Психологічні дослідження" публікує оригінальні статті з різних галузей психології і суміжних наук
tp://rl-online.ru/	Журнал «Розвиток особистості»
http://www.moluch.ru/	Науковий журнал «Молодий науковець» (В кожному номері журналу є розділ «психологія»)
http://journal.frontiersin.org	Журнал Frontiers in Psychology